

2.4 วิธีการปลูกถั่วลิสงหลังนา

ปลูกถั่วลิสงโดยไถ 2 ครั้ง ไถครั้งแรกที่ 1 ลึก 10 - 20 ซม ไถครั้งที่ 2 ไถละเอียด ตากดิน 7 - 10 วัน หว่านปูนโด โดโซไทท์ อัตรา 100 กก./ไร่ ไถพรวน 1 ครั้ง แล้วยกร่อง สูง 20-25 ซม. ขนาคความกว้าง 80 ซม. ระยะห่างระหว่างร่อง 50 ซม. ปลูกด้วยเมล็ดที่คัดเลือกมางอกมากกว่า 75% โดยคลุมเมล็ดด้วยเชื้อราไซเปียม และสารป้องกันกำจัดแมลงก่อนปลูก อัตราปลูก 17 - 18 กก./ไร่ ระยะปลูก 25x20 ซม. (พันธุ์เทนานง 9) 50x20 ซม. (พันธุ์ขอนแก่น 6) จำนวน 2 - 3 เมล็ด/หลุม หลุมลึก 10 ซม. กำจัดวัชพืชรด้วยแรงงานคน 1 - 2 ครั้ง เมื่ออายุ 15 - 20 วัน หลังงอกใช้ปุ๋ยเคมีสูตร 12-24-12 หรือ 16-16-8 อัตรา 35 กก./ไร่ รดน้ำหลุมก่อนปลูก หรือโรยข้างแถว และพรวนดินกลบในปุ๋ยหลังออก 15 - 20 วัน ให้น้ำจากตระน้ำแบริ่งเกษตรถั่วลิสงใหม่ ให้น้ำที่หมักหลังปลูก หลังจากนั้นให้น้ำทุก 7 - 10 วัน โดยให้น้ำรวม 627,000 ลิตรต่อไร่ (ปริมาณตามปริมาณน้ำที่มี และขนาดพื้นที่ปลูก)

จากการดำเนินงานทดสอบและพัฒนาเทคโนโลยี เพื่อการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพืชหลังนาในระบบ เกษตรทฤษฎีใหม่ ๑.อุบลราชธานี ในปี 2563 - 2564 พบว่าถั่วลิสงหลังนาให้ผลผลิตเฉลี่ย 466 กก./ไร่ โดยมี ต้นทุนเฉลี่ย 2,316 บาท/ไร่ สร้างรายได้ให้แก่เกษตรกร เฉลี่ย 11,650 บาท/ไร่ คิดเป็นกำไรเฉลี่ยเท่ากับ 9,334 บาท/ไร่ คิดเป็นค่า Benefit Cost Ratio (BCR) เฉลี่ย เท่ากับ 5.0

2.5 ค่าแนะนำ

การคำนวณการใช้ปุ๋ยตามค่าแนะนำเป็นการคำนวณเบื้องต้น ทั้งนี้การให้น้ำ และการให้น้ำพืชยังขึ้นอยู่กับปัจจัยอื่น ๆ อีก เช่น ชนิดของดิน ปริมาณอินทรีย์วัตถุในดิน ฤดูกาล ฯลฯ เป็นต้น ดังนั้นจึงควรมีแหล่งน้ำสำรอง เช่น น้ำบาดาล และหากสามารถให้น้ำแบบน้ำหยดได้ก็ควรให้น้ำในระบบน้ำหยด ทั้งนี้เพื่อเป็นการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำ

การปลูกถั่วลิสงหลังนา ในระบบเกษตรทฤษฎีใหม่

โดย อภิศักดิ์ และพัฒนภากรเกษตรวิศวะที่ 4
อ.สงวนวีระวงศ์ จ.อุบลราชธานี

1. เกษตรทฤษฎีใหม่ เป็นแนวพระราชดำริของ พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร แนวทางหรือหลักการของเกษตรทฤษฎีใหม่ คือการจัดสรรที่ดินระดับไร่นา ซึ่งมีการจัดการดินและน้ำเพื่อใช้ในการทำเกษตรขนาด เล็กให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยแบ่งพื้นที่ออกเป็น 4 ส่วน ตามอัตราส่วน 30 : 30 : 30 : 10

30 % เป็นสระน้ำสำหรับกักเก็บน้ำไว้ในหน้าแล้ง ตลอดจนการเลี้ยงสัตว์น้ำ 30 % สำหรับปลูกข้าวในฤดูฝน เพื่อใช้เป็นอาหารประจำครอบครัวเรือน 30 % ปลูกไม้ผล ไม้ยืนต้น พืชไร่ พืชสวน พืชผักและสมุนไพร เพื่อใช้กิน ในชีวิตประจำวันและจำหน่าย 10 % เป็นที่อยู่อาศัย ที่เลี้ยงสัตว์ โรงเรือนอื่น ๆ ถนน คันดิน กองฟาง โรงหมัก ปุ๋ย ลานตาก สวนไม้ดอกไม้ประดับ

2. ขั้นตอนการปลูกถั่วลิสงหลังนาในระบอบ เกษตรทฤษฎีใหม่

2.1 รู้ความต้องการน้ำของถั่วลิสง

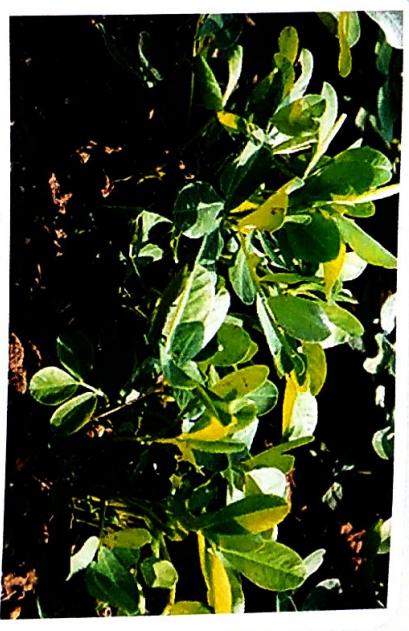
ถั่วลิสงมีความต้องการน้ำรวม 627,000 ลิตรต่อไร่ นับตั้งแต่ปลูกจนกระทั่งถึงอายุเก็บเกี่ยว (90-100 วัน)

2.2 รู้ปริมาณน้ำต้นทุนที่มี

เกษตรกรต้องรู้ปริมาณน้ำในสระที่มี โดยคำนวณ

จากขนาดความจุของสระ คือ ความกว้าง x ความยาว x ความลึกของสระหรือระดับน้ำในสระ เช่น สระมีขนาด กว้าง 10 เมตร ยาว 20 เมตร ลึก 4 เมตร = 10 ม. x 20 ม. x 4 ม. = 800 ลบ.ม. (1 ลบ.ม. = 1,000 ลิตร) นั่นคือ สระน้ำมีความจุเท่ากับ 800 x 1,000 = 800,000 ลิตร แต่เนื่องจากน้ำในสระจะระเหยทุกวัน หากคิด อัตราการระเหยที่ 5 มม.ต่อวัน = 5 x 10 (ความกว้าง สระ) x 20 (ความยาวสระ) = 1,000 นั่นคือน้ำจะหายไป จากสระวันละ 1,000 ลิตร เป็นเวลา 90 วัน (อายุปลูก ถั่วลิสง) เท่ากับ 1,000 ลิตร x 90 วัน = 90,000 ลิตร ปริมาณน้ำที่ใช้จะเท่ากับ 800,000 ลิตร (ปริมาณน้ำใน สระ - 90,000 ลิตร (ปริมาณน้ำที่ระเหย) = 710,000 ลิตร ในขณะที่ถั่วลิสงมีความต้องการน้ำรวม 627,000 ลิตร ต่อไร่ นั่นคือมีน้ำพอเพียงต่อการปลูกถั่วลิสง 1 ไร่

ถั่วลิสง

2.3 ปรับขนาดพื้นที่ปลูกให้พอดีกับปริมาณน้ำที่มี หากคำนวณปริมาณน้ำที่มีในสระแล้ว พบว่าไม่พอเพียงพอการปลูกถั่วลิสง 1 ไร่ ก็สามารถลดขนาดพื้นที่ปลูกลงได้ เช่น ปริมาณน้ำใช้จะเท่ากับ 400,000 ลิตร ในขณะที่ถั่วลิสงมีความต้องการน้ำรวม 627,000 ลิตรต่อไร่ ก็อาจลดการปลูกลงเหลือครึ่งไร่ ปริมาณน้ำที่ถั่วลิสงต้องการก็จะเท่ากับ 627,000 หาร 2 = 313,500 ลิตร เป็นต้น

